

## Szerkesztési iroda:

uri-utca, Lukács-ház 9. sz. alatt  
Bábra, hová a lap szellemi részét  
illető közlemények intézendők.

Bérmontion levelek csak lement  
közvetlenül fogadtatnak el.

## Kiadó hivatal:

Béthy Lipót könyvnyomdája, hová  
a hirdetések, előfizetési pónék és  
kiadása körüli panaszok bérmentve  
intézendők.

## Arad, augusztus hó 18.

(P.) Ha csak egy keveset is gyenge szíve van az embernek, bizonyosan elérzékenyül, midőn a bécsi és berlini hivatalos lapok áradozó elmélkedéseit olvassa a gasteini találkozás jelentősége felett. Szinte azt hinné az ember, hogy az a Königrätz, melyet hatvanhatban oly keservesen megörökítették a poroszok az akkor még egészen osztrák katonák hátain, egy rossz álom, semmi egyéb nem volt.

Milyen szépen hangzik például, midőn a „Prov. Corr.” mondja: „Az egyetértés Németország és Ausztria között, távol attól, hogy fenyegetést foglaljon magában más hatalmak iránt; megfelel a mindkét rész által, a közös jólét tartós előmozdítására iránt táplált óhajnak.”

Ha nem tudnók, hogy ma már a jókakat csak cégz legfeljebb, irányadó azonban soha sem szokott lenni a nemzetközi viszonylatok alakulásaira; igen, ha ez nem is állna egyáltalában, ha nem is kizárólag egyik nemzetnél úgy, mint a másiknál az érdek volna a mérvadó arra, hogy közeledjenek egymáshoz: még akkor is épen a porosz cabinet barátságoskodását csak a legnagyobb óvatossággal, szándékainak lehető teljes áttekintése mellett szabad készpénzül vennünk; mert hisz onnét egy Bismarck, e név említése elég az egész politikának jellemzésére, — intézi azon a világra elágazó szálakat, melyekkel könnyen össze lehet bonnyolítani egész földrészünk nemzetközi constellációját.

Bismarck amint ma a legbarátságosabban nyújtja felénk kezét, mert politikája jól kiszámított érdekei úgy kívánják: holnap ép oly hideg számításal fordul el tőlünk, hogy magunkra a legnagyobb veszélyben, sőt maga is segít előidézni végromlásunkat, mi helyt ez előnyösbnek tűnend fel előtte.

Mint 1866-ban felültette Franciaországot, és az utolsó háború alatt Oroszországot, ép úgy járhatunk mi is vele, ha ugyan azok, kik a monarchia külpolitikáját intézik, nem fognak birni annyi előrelátás és egy-szersmint belátással is, hogy a szövetezés feltételeinek megállapításánál, kellő biztosítékokat szerezzenek aziránt, miszerint azon szolgálatokkal, melyeket mi teszünk Poroszországnak, a szövetezésből reánk haruló előnyök teljes egysúlyban legyenek. Nagyon is siralmas állapot volna az például, ha nekünk is oly viszonszolgálatlall kellene beérnünk, mint amilyen volt az 1856-ki szerződésnek a londoni conferentian keresztül vitt módosítása, a Poroszországra nézve oly megmérhetlen előnyöket adott semlegességért, melyre Oroszország a francia-német háború alatt szánta magát.

Vegyük közelebről a dolgot. Azt körülbelül tudja mindenki, a verebek is csiripelik, miszerint Németország egységesítésének műve csak akkor leend befeljezve, ha Ausztria német tartományai is ahhoz csatoltatnak. Ez csak egy kis kikerekítés volna Európa térképén; és Bismarcknak a legjóravalóbb szenvedélyei közé tartozik az ilyes kikerekítések keresztülvitelére vállalkozni. Ha erről most egyidőre lemond, amennyiben szövetséget hoz létre az ez oldalról alapjaiban megtámadott magyar-osztrák monarchiával, ez korántsem jelentheti azt, hogy azon tervével felhagyott volna, hanem hogy más oldalról fenyegeti a veszélyt, mely azután azzal kényszeríti szövetezési öt, kivélt másként érdekei nem igen hoznák egy utra.

Tény ugyanis, hogy míg egyrészt ma már a porosz-osztrák szövetség, bármiben állott is ez a háború tartama alatt, többé nem létezik; másrészt Pétervár és Versailles közt a viszonylatok úgy kezdnek alakulni, miszerint a francia-orosz szövetség létrejöhetése nem tartozik azon dolgok közé,

melyek csakis a levegőbe építhető kombinációkra nyújtanak alkalmat.

A „Times” állítása szerint az orosz császár Leflő tábornok előtt, midőn ez mint Franciaország követe átnyújtá megbízó-levelét, kijelenté, miszerint Német- és Oroszország közt szövetség nem áll fen, — ami első hallásra ugyanannyit mond, miszerint annak mi sem áll útjában, hogy Francia- és Oroszország közeledhessenek egymáshoz.

Az „Agence Havas” egy közleménye pedig azt állítja, miszerint a francia diplomatiái körökben a gasteini fejedelmi-találkozás nem okoz nyugtalanságot, miután állítólag a német-osztrák szövetség, a francia-orosz szövetséget vonandja maga után.

Ezek ugyan csekélységek arra, hogy biztos alapot adjanak messzehatóbb kombinációkra; de a jelenleg felmerülő külpolitikai jelenségekre visszavie, felvetett állításainkat némileg legalább igazolni látszanak.

Mi — a profanum vulgus, nem tekinthetünk mélyebben azon műhelyek zugai közé, melyekben a világpolitikát gyártják; s nem is lehetünk tájékozva aziránt, ha vajjon a német-osztrák, vagy orosz-francia szövetezés van-e közelebb azon stadiumhoz, midőn mint fait accompli vétethetik fel az európai diplomatiá jegyzőkönyveibe: minthogy azonban az ilyes tudunkon kívül történő dolgok mégis csak egészen a mi bőrünkre történnek: talán még sem fogják rossz néven venni azon urak, kik szabadalmazott intézői a monarchia külpolitikájának, ha némi utmutatással mi is akartunk azon lépéshez szolgálni, mely tagadhatlanul döntő hatással leend jövőnkre. Am ök, ha a jelzett, ránk haruló előnyökre biztosítékokat vélnek találni a Németországgal való szövetezésben, kössék meg ezt, s nekünk nem lesz, de csakis így nem lesz kifogásunk az ellen, hogy Bismarcknak, Orosz- és Franciaország ellen irányuló terveiben, segítséget kell nyújtanunk.

## Arad, augusztus 18.

A „Wiener Abendpost” 16-iki száma a következő demetit hozza: „A „Wanderer”, egész csapat támadást intéz a császári kormány politiká ellen, melyeknek azon feltevés szolgál alapul mintha az utolsó háború kitörése előtt Ausztria-Magyarország és Franciaország között szövetség létezett volna, mely részünkről meg nem tartott. Mi, támaszkodva a 4. sz. vöröskönyv bevezetésében kimondott és még eddig meg nem támadott nyilatkozatunkra, mely szerint „a császári és királyi kormány, távol attól, hogy segítse iránt reményeket támaszson, Franciaországot nem hagyja kétségben azon helyzet iránt, melybe kényszerült, és hogy a semlegesség állítása által a felvállalt kötelezettségekkel nem jött ellenkezésbe, — hasonló állításoknak már többször határozottan ellenmondanunk kellett, mindazáltal a jelen esetben is fáradságot veszünk magunknak ugyanezt a leghatályosabban ismét hangsúlyozni. Ezzel elesik ránk nézve annak szükségessége, hogy a nevezett lap fejtegetéseibe jobban bebecsátokozunk.”

A párisi lapok többsége nagy határozottsággal lép föl Rivet indítványá mellett és ha a saját hangulatából a nemzetgyűlés hangulatára lehetne következtetést vonni, bátran állíthatnók, hogy Rivet indítványa el fog fogadtatni. — A „Temps” nagy többséget követel az indítványnak, s egyuttal fenyegető hangon ír az asszembelé ellen. „Az ország, mióta Rivet indítványáról hallott — írja nevezett lap — hozzá szokott, hogy abban a franciaországi dolgok viszonylagos állandóságát lássa. Ami a javaslatban leginkább tetszik, az ama körülmény, hogy egy nélkülözhetlen kormányhatalomnak a szilárdaság nagy látszatát kölcsönzi.”

„Azért ne adjuk magunkat át családásoknak — végzi a „Temps”. Az alternatíva most a három évi elnökség majdnem egyhangú megszavazása, vagy az asszemblée rögtön új választása közt áll fenn. Amint a dolgok jelenleg állnak, az eredmény nem lehet kétséges.”

Az új párisi érsek egy vallási egyeletben beszédet tartott, mely ellen a legitimista lapok ugyancsak dühöngnek. Quibert érsek ezen beszédben méltónak mutatta magát arra, hogy a francia köztársasági kormány bizalma oly magas polcra

szemelte ki. A többi közt ezeket mondá: Mi természetesen elemünkhöz térünk vissza. Ez kétséget nem szenvedhet; mi a köztársaságot akarjuk, a becsületes, igazságos és egy nagy néphez méltó köztársaságot. Nem a név vezet félre bennünket, mi a lényeg után törekszünk. A legújabb köztársaságnak mindnyájunk köztársaságának kell lennie, Franciaországban nem szabad pártoknak lenni. Csak ugyanazon haza testvérei, barátai és gyermekei vannak itt többé. „Ez oly nyilatkozat, a mely megfogja kedveltetni az újerseket a francia nép előtt.”

A Cherbourgba szállított párisi felkelők a következő levelet intézték Jules Simonhoz: A Ville-de-Nantes hajón letartóztatott politikai foglyok kéri önt, mint a kormány delegáltját, siettesse ügyük megvizsgálását. Számtalanok azok, kik pusztá gyanúból három hónap óta ártatlanul szenvednek; nagyobb részők családapa, hat-hét gyermek atyja, kik most kenyér nélkül maradtak. — Ezen kívül fel kell hívunk a kormány figyelmét azon erkölcsi és phisikai állapotra, a melyben a letartóztatottak szenvednek; az aggály övéik sorsa fölött gyakorta a legveszélyesebb betegségekbe ejti őket, minek legtöbbnyire halál vet véget. Alólirottak ennél fogva figyelmzettik a miniszter urat már egy hóval ez előtt tett jó akaratú ígéreterre, hogy vizsgálatukat siettetni fogja: remélik, hogy ez ígért nem marad pusztá szó.

Thiers a hadügyi bizottságban a legközelebb megjelenéven kifejtette nézeteit a hadügyi törvényről illetőleg, a melynek kidolgozásával a bizottság jelenleg foglalkozik. Ez alkalommal ismét ellenkezésbe jött Thiers a bizottsággal. Ő ugyanis makacsul fen akarja tovább is tartani a helyettesítési rendszert, a nemzetőrség teljes felosztását nem szándékozik elrendelni s mindennek fölött a hadkötelezettséget nem akarja tényleg életbe léptetni s pusztán csak rendkívüli veszélyek idején hajlandó ez elvet alkalmazni.

A hadügyi bizottság ellenben egészen ellenkező nézetben van e három pontot illetőleg s egyetértőleg gyökeres reformokat szándékozik életbe léptetni a francia hadseregben; érellyesen harcol a helyettesítési rendszer ellen s a hadkötelezettség elve mellett, melyek önként maguk után vonják a nemzetőrség felosztását. Még nem lehet tudni, mikép lesz vége asajnálatraméltó conflictusnak, főleg miután sem a kormány, sem a bizottság nem mutatkozik hajlandónak engedményekre.

A ruméni kérdés a diplomatiának még mindig sok gondot okoz. Bukuresti levelek szerint a rumén kormány a hatalmaknak Bukurestben székelő valamennyi ügynökeihez jegyzéket intézett, melyben a maga és a kamara magatartását a szóban forgó ügyben igazolni kívánja, egyszersmind tiltakozást fejez ki a porta intervenciója ellen. A diplomatiái ügynökök e jegyzéket illető kormányainak megküldték, de a francia ügynök állítólag azonnal választott; és válaszában Franciaország legmelegebb rokonszenvét nyilváníttá Ruménia irányában. (?) A porta ez ügyben eddig nem tett egyebet, mint a rumén kormánytól részletes jelentést kért ki a vasúti ügy állapotáról. Berlinbe a „Breslauer Ztg.” szerint Károly fejedelemnek egy magánlevele érkezett meg, mely magánjellegű bizalmas közleményeket és javaslatokat tartalmaz. Kijelenti itt, hogy e kérdésben is csak alkotmányosan fog eljárni, és inkább elhagyja az országot, sem hogy az alkotmányra tett esküjét megszegné.

A kormány e közben az ismert kamarai határozat végrehajtására előkészületeket tesz. Már a a mérnököket is kinevezték, kik az elkészült vasutakat és a kész anyagkészletet megbecsülik, hogy a kötvénybirtokosok ennek arányában „kárpótoltassanak”. A választott bíróság megalakításához is hozzálátott, és maga részéről Verneseo ügyvédjelöltet ki. Az engedményesek azonban nem fogják arra elhatározni magukat, hogy bíró választanak, és így a kormány a második választott bíró is kinevezni készül. Szóval semmi nyoma annak, hogy a kormány a kérdéses kamarai határozat megváltoztatását kívánja és kezdeményezné.

Páris, aug. 16. Az „Agence Havas” meghazudtolja a hírt, mely Granville, Beust és Thiersnek a keleti kérdésben leendő találkozásáról felmerült. — A fejedelmek gasteini találkozására az itteni diplomatiákörökben nem okoz semmiféle aggályt, s azt hiszik, hogy egy porosz-osztrák szövetség okvetlenül orosz-francia szövetséget vonna maga után.

Cagliari, aug. 16. Caperaból érkezett hírek jelentik, hogy Garibaldi állapota rosszabbra fordult.

Bécs, aug. 17.

A pártok nagy előkészületeket tesznek a választási túsára. Az alkotmányhi párt erős, együttes működést fejt ki. A „Vaterland” azon lapok szerkesztősegeihez, melyek a „kiegyezkedés” mellett küzdenek, felhívást intéz, hogy

## Előfizetési feltételek:

| Helyben:         | Vidékre:         |
|------------------|------------------|
| Egész évre 12 ft | Egész évre 14 ft |
| Fél évre 6 ft    | Fél évre 7 ft    |
| Negy. évre 3 ft  | Negy. évre 3.50  |

## Hirdetmények díja:

6 hasábos petítor egyenesi hirdetésnél 6 kr. s minden következőknél 4 kr. Bélyeg-díj külön 30 kr Nyílt-tér sora 15 kr.

3. A rend, vagyon, születés s felekezeti előjogok megszüntetése.  
4. Az állandó hadsereg helyébe a nép védelem föllállítása.  
5. Az egyháznak az államtól s az iskolának az egyháztól való elválasztása.  
6. A népiskolákban kötelező oktatás s díjmentes tanítás minden nyilvános tanintézetekben.  
7. A bíróságok függetlensége, esküdtisékek s szakipar-törvényszékek, valamint nyilvános s szóbeli díjmentes törvénykezés behozatala.  
8. Minden sajtó, egyesületi s egyesületi törvény eltörlése; a nők munkájának korlátozása s a gyermekek munkájának eltörlése. A fegy- s dolgozó-házak munkájának a szabad munkásokkal való versenyzés eltörlése.  
9. Minden közvetett adó eltörlése s csupán egyetlen egy fokozatos jövedelmi s örökösödési adó behozatala.  
10. A társulatok az állam által támogattnak s demokratikus biztositással a szabad produktív társulatok államhitelben részesülnek.  
Ezután több pont tüzetett tárgyalásra s néhány indítvány olvatástól föl, u. m. hogy a kongresszus a párisi commune-nak mint a proletarismus előharcosának köszönetét nyilvánítsa, hogy jövő évben a congressus Mainzban tartassék. A congressus a continentalis sajtó ellenessége magatartása miatt elhatározza, hogy ülései ezután a közönség ki- zárásával fognak tartatni.

### Thiers hatalma meghosszabbításának kérdése a nemzetgyűlés előtt.

Versaillesban augusztus 12-ke nevezetes nap volt. Oly törvényjavaslat hozott a nemzetgyűlés elé, melynek célja nem kevesebb, mint a köztársaság végleges megállapítása. És erre most, miután a baloldal oly ügyesen használta fel Thiers nélküli- zhetlenségét a jobboldal monarchikus cselszövé- nyei ellenébe, több a kilátás mint még röviddel ez előtt remélhető volt.

Az üléshőség daczára a terem zsufolásig megtelt. Az üléshőség kezdete előtt az előcsarnokokban rendkívüli élénkségek uralkodtak.

Háromnegyed 4 órakor szószerke lép Rivet képviselő, ugyanaz, ki már 2 hónappal ezelőtt Thiers meghatalmazásának két évre leendő meg- hosszabbítását indítványozta.

A törvényjavaslat egész terjedelmében olvas- ható volt a táviratok közt.

Rivet azt mondja, hogy a javaslat hordereje öt minden további indoklás alól fölment. Kérjük a nemzetgyűlést, mondja ki e törvényjavaslat sürgősségét és utasítsa azt az osztályokhoz.

Belcastel szót kér. A következő indítványt teszi:

„A nemzetgyűlés nem fog szétoszlatni, mielőtt a kormányforma iránt nem nyilatkozott volna. (Mozgás. Tetszés a jobb oldalon.)

Az elnök szavazás alá bocsátja az indítványt. Thiers ellene szavaz. Az elnök kimondja, hogy Belcastel indítványát elvetett. (Heves ellenmon- dás a jobb oldalon.)

Adnet indítványt tesz.

„A nemzetgyűlés, bízva a végrehajtó hatalom főnökeinek bölcsességében és hazafiságában, újra megerősíti azon meghatalmazást, melyet Bordeaux- ban reá ruházott.”

Az én indítványom — mondja Adnet — ép oly sürgős, mint Rivet uré. (Ellenmondás a baloldalon, helyeslés a jobb oldalon. Hosszan tartó mozgás.)

Thiers: szószerke lép: Engedjék meg uraim, hogy a két javaslatra néhány rövid és őszinte ész- revételt tegyek. Én igen meg vagyok hatva a biza- lom ily nyilatkozatai által és kárpótolva érzem magamat a kormányzás súlyos terheiről. Mindkét indítvány sürgős. Mindkettő hozzájárulásom nélkül tételt. Én nem kívánok semmit, de kész vagyok magamat e gyűlékezett akaratainak alávetni. Egy- szer szőnyegre hozva e kérdést meg kell oldani. Én tehát kérem a sürgősséget mindkét javaslat

számára, hogy így mindkettő szabaduljon azon for- masszerűség alól, hogy előbb a kezdeményező bi- zottság elé kerüljön. Én természetesen nem nyi- latkozhatok egyik mellett sem. De ha önök a ja- vaslatok csak egyikétől is megtagadnák a sürgős- séget, én azt a belém helyezett bizalom csökkené- sének venni volnék kénytelen. A sürgősség el- fogadása nem annyit jelentene, hogy ez vagy ama javaslat érdemel elsőséget, hanem csak annyit, hogy a nemzetgyűlés elismeri a fenforgó kérdés megol- dásának sürgősségét. (Tetszés minden oldalon. Hosszas mozgás.)

Az üléshőség néhány percze félbeszakadt. Laroche-foucauld herczeg a ház mozgalmával szemben az üléshőség formászerinti felfüggesztését ki- vánja. (Nem kell! a baloldalon.)

Elnök kijelenti, hogy kötelességében áll a nemzetgyűlést minden indítvány iránt megkérdé- zni. Szavazás alá bocsátja tehát Laroche-foucauld indítványát. (Helyeslés jobbról, nyugtalanság a baloldalon.)

Thiers: A fenforgó körülmények között nem akarom, hogy társaimra nyomás gyakoroltassék. Ha gondolkozásra van szükségünk, kérem a felfüggesztést elfogadni. (Jobbról: Elfogadjuk! Balról: Nem kell!)

Az üléshőség felfüggesztése erre egyhangulag el- fogadtatik.

A karzaton van Metternich osztrák-magyar nagy követ is. Palikao tábornagy a képviselők lépcsőjén akar fölmentni, de az őt megtagadja tőle a bemenetelt és a volt császári hadügyér a közös karzaton kénytelen helyt foglalni.

Háromnegyed 5-kor az üléshőség folytatódik.

Thiers azt óhajtaná, hogy Rivet és Adnet in- dítványait együttesen vetessenek tárgyalás és bo- csátásnak szavazás alá.

A két indítvány sürgőssége erre egyhangulag kimondatik és az osztályokhoz utasítatik.

Több hang: Csütiörökre.

Elnök: Azt kívánják többen, hogy mindkét indítvány a legközelebbi csütiörökre tüzetnek ki- napirendre. Van-e valakinek ellenvetése ez ellen? (Nincs! Nincs! minden oldalról.)

Elnök: Mindkét javaslat tehát csütiörökre kerül napirendre és mind kettő egy bizottsághoz fog utasíttatni.

Dahirel arra emlékezteti a nemzetgyűlést, hogy ő alkotmány-szervezetet nyújtott be és kéri, hogy az, mint sokkal fontosabb tüzettség ki na- pirendre.

Baze ugyanezt kéri a maga javaslatára nézve. Elnök fentartja magának a nemzetgyűlést e javaslatok iránt megkérdézni.

Belcastel a következő indítványt teszi:

„A nemzetgyűlés nem akar a kormánykérdés- nek praedjudikálni és nem fog szétoszlatni, mielőtt a végleges kormányidomot nem proklamálta.”

Szólok a sürgősséget kéri ez indítvány szá- mára. (Élénk helyeslés jobbról.)

„A kormány valamennyi tagja Thiers, Lam- brecht és Pouyer-Quertier a sürgősség ellen sza- vaz és az elnök kimondja, hogy a sürgősség nem adatott meg.

A nemzetgyűlés azután azt határozta, hogy hétfőn nem tart ülést, mire az üléshőség 5 óra 10 perc- kor befejeztetik.

### Legujabb.

Z á g r á b, aug. 17. A kormánypárt Zivkovics és Prica septemviralis tanácsoso- kat, Belovar-megyében pedig Hervoics osz- tálytanácsost tüzte ki országgy. képviselő jelöltekül.

M a d r i d, aug. 17. Humbert olasz ko- ronaherczeg legközelebb meg fogja látogat- ni fivérét a spanyol királyt, s egyszersmind nővérét, a portugali királynét is.

L o n d o n, aug. 17. A nép Dublinban

nerne imádkozott, míg segéde másfelől a korona- kamra lakait reszelgette.

A megnevezett három kamra époly mély, mint a kápolna alatti helyiség s körülveszi a fel- legvár viztartóját két oldalán. Az utóbbit jelen állapotában megtagadjuk; mert a körülötte álló épü- letek teje hiányozván, itt vizgyűjtésről le kell mondanunk.

A munka, a helyiségek mélysége miatt; mert lementünk a közsikláig, elég nehéz volt s több idő- be került.

Ugyanegy időben hozzá fogtunk a külső ud- var északi és keleti részének kitisztításához, azitt felásott omladékokat a sziklából kivésztött sánczba hányatván, honnan az könnyebben a majdan ké- szítendő kertiutra vitetik. Ez is bokros munka volt, mert itt még nagyobb mélységre le kellett ásni. Sejtésem nem teljesedett egészen, mivel itt semmi keresztírtára nem akadunk, mely kettős épü- letet (Doppeltrakt) elárult volna, azonban az ud- var falai mindenütt nem csak vakolva, hanem a négyyszög követ utánzó fehér vonalokkal is festve levén, világos, hogy itt hajdan legalább faépüle- tek léteztek s így a kettős épület mégis némileg meg volt. — Felúzó a külvár keleti részén két roppant, sarkán forgatott négyyszög követ ellátott tág (Strebe), mely a fellegvár ezen oldalán hajdan igen magas épületeinek fenntartására azért emel- tett, mert e helyen a más oldalán előforduló szikla nem szállt fel kellő magasságra.

Programunk másik teendője: a nagyobb viz-tartónak kitakarítása. Ehhez többféle előké- születre volt szükségünk: u. n. oly gépezetnek felállítására, minőt a kutatók által használnak (Rad an der Welle) és két nagy erős vederre, a gépet jul. 18-án állítottuk fel, a vedreket csak 20-án kaptuk. A várakozás alatt kitisztítottuk azon lépcsőházat, melynek falai a viztartó aljához vezet- nek, s itt több napi munka után a viztartóból ide szivárgott vizre akadunk. A felfedezés szerencsés volt: mert eddig az ivó vizet messziről kellett ho- zatni, azonban ezen előny nem tartott sokáig; mivel a nagy forrásban dolgozó sok munkás a kevés vizet csakhamar felemészte, azért újra kel- lett tisztítani a lépcsőházat, míg annak szikla fe-

a Phönix-parkban ismét meetinget szándé- kozott tartani, azonban háromszáz rendőr már korán felállítottatott a parkban, s így a meeting elmaradt.

P á r i s, aug. 17. Az „Avenir Nat.“ sze- rint közelebb több franczia. Párisból és a vidékről szándékozik átmenni Angliába, hogy a Napoleon-családot Chislehurstban meglátogassa.

R ó m a, aug. 17. A hivatalos lap egy rendeletet közöl, mely közcélokra két zárda és vallási testületekhez tartozó három telek kisajátítására ad engedélyt.

B é c s, aug. 17. Az „Österr. Journ.“ megerősíti, hogy a csehek belépnek a rei- chsrathba; ha vajjon csak ad hoc, vagy óvás mellett, — de lényegtelen.

A gasteini hírek szerint a rumén kérdés a legjobb utra van telve.

A „N. Fr. Presse“-nek jelentik Berlin- ből, hogy Bismarek és Beust gasteini talál- kozására igen pozitív dolgok vannak előké- szítve.

A n d á s s y szintén megy Gasteinba.

B é c s, aug. 17. Ő felsége 10-én meglátogatja Vilmos császárt Gasteinban.

### Felhívás.

A megyei szervező bizottságnak f. é. augusztus 12-én tartott értekezletéből kiküldött albizottság által az adóhivatalok hivatalos kimutatásai alapján ujjalag összeállított m e g y e i l e g t ö b b a d ó t f i z e t ő k e k a l á b b e g e s z t e r j e d e l m e b e n k i r t n é v j e g y z é k é t, midőn ezennel közzéteszem, egyszersmind felhívom mindazon jogosultakat, kiknek az ezuttal nyilvánosságra hozott névjegy- zékben felvétele vagy egészen elmaradt, vagy joga- sultságuknál fogva nem a kellő sorozatba jegyez- tettek volna be, továbbá mindazokat, kik az itt köz- zétett névjegyzék összeállítását, az abban felvett egyes adózókra nézve, az 1870. évi 42. t. cz. 19. és 20-ik §-saiba ütközönek lenni vélik, ebbeli netán sértett igényeik orvoslása iránti írásbeli felszólá- saikat; és végre mindazokat, kik a hivatali tör- vény 23-ik §-ában kiírt kedvezményt igénybe ven- ni kívánják, ebbeli jogosultságukat igazoló írás- beli nyilatkozataikat, a többször érintett névjegy- zéknek lehetőleg hibátlanul leendő összeállításá- ra, illetőleg kiigazítása tekintetéből, f. évi aug. 31-ig, a megye rendszertől alispánjához, mint az albizott- ság alelnökéhez mulhatatlan mutassák be.

Aradon, 1871. aug. hó 13-án.

A főispán,  
mint a szervező bizottság elnöke  
távollétében:  
N a g y S á n d o r,  
alsópán.

### Kimutatás.

A r a d m e g y é b e n l e g t ö b b a d ó f i z e - t é s u t j á n, l e e n d ő b i z o t t s á g i t a g o k r ó l.

(Vége.)

195. Adler Móritz, Apáti, 162 frt 18 kr.  
196. Magyarai Károly, Galsá, 161 frt 32 kr.  
197. Bétz János, Nadab, 160 frt 50 kr.  
198. Mándl Mihály, Uj-Szent-Anna, 160 forint 14 krajczár.  
199. Mester Mátyás, Pécska, 160 frt 1 kr.  
200. Andrányi Károly, Radna, 160 frt.  
201. Bartok György, Pécska, 159 frt 85 kr.  
202. Volf Ferencz, E.-Simánd, 159 frt 28 kr.  
203. Butár Mitru, Ólaka, 159 frt 21 kr.  
204. Hellstern Sebestyén, Uj-Szent-Anna, 159 frt 18 kr.

nekére jutottunk, de az ujonnan talált viz is jul. 26-án egészen kifogyott. Meglehet, hogy a viz- tartó mélyebb levén lépcsőházánál, ebben újra vizre fogunk akadni, de akkor ezt nem ivásra, ha- nem a kupnak kiépítésére fogjuk használni. — Mióta a gép működik, roppant kö és földtömeget huztak ki a 21 és fél láb átmérőjű viztartóból, de mindemellett a viztartó mélysége 4 söt 5 ölet is mérhetvén itt még, sok munka és idő fog kíván- tatni, ellenben a henger falai eddig igen jó állapot- ban találtván, kiigazításuk alig lesz nagyon költséges.

Harmadik hétkén a munkások száma még in- kább szaporodott, volt nap, melyen 150 fölött ment fel, egyedül Anna napján, mely a N.-Maroson az ünnepek közé tartozik, csak 30 visegrádi jelent meg. E héten (jul. 24-től 29-ig) folytattuk a mun- kákat azon helyeken, hol azokat előbb megkez- dtük és kiterjesztettük a külvár déli oldalára is s az az előtt emelkedő nagy bástyára vagy bar- balanera, végre a régi feljárás felkeresésére. — Az utóbbit eddig biztonsággal még nem határoz- hatjuk meg, de a jövő hét első napjai kétségein- ket el tojják oszlalni, ugyanekkor kétségen kívül be lesz fejezve a fellegvár belsejének tökéletes kitisztítása, és felelhetünk majd azon kérdésre is, minő rendeltetése volt azon kuppall földött henger- nek, melyre jul. 28. a királyi fogadó terem alatt akadtak, azon teremnek, melynek külső falán a koronaőrök táblája volt alkalmazva. Ellenben pe- dig van reményem a jövő héten a nagy viztartó fenekére juthatni, úgy szűnőn hátra van a külső udvar nyugati részének kitisztítása is.

Találtunk a sérényebb munkálkodás két he- tében igen számos faragott követ, melynek szelvé- nyei fellegvárunk némekén díszesebb példányai közé sorozandók. E köveket egyenként lerajzoltam s felmértem, részint hogy így megismerkedjünk az épület különféle építészeti korának stíljával s is- kolájával, részint hogy, mennyire lehet, a várat legalább rajzban restaurálhassuk. E faragott kö- veket találatási helyükön rendeztettem el addig, míg az más (Mátyásfő?) kapu újra építettvén, ott kis muzeum rendeztetik be. Téglát igen nagy mennyiségben ástak ki, úgy hogy nem csak a

205. Ifj. Decker Kálmán, Apatele, 159 forint 15 krajczár.  
206. Reisz József, Elek, 158 frt 83 kr.  
207. Ackermann József, Uj-Szent-Anna, 158 frt 66 kr.  
208. Kőnives József, Pécska, 158 frt 24 kr.  
209. Vormittag Ádám, Glogovác, 158 frt 11 kr.  
210. Kupareszku György, Solymos, 157 forint 57 krajczár.  
211. Vittmann József, Elek, 156 frt 84 kr.  
212. Silling Frigyes, Szemlak, 156 frt 80 kr.  
213. Antal Zsigmond, Agris, 156 frt 41 kr.  
214. Athanaszkovits Niczefer, Ó-Pécska, 155 frt 78 kr, mint lelkész kétszer. számítva.  
215. Schmidt János, Pankota, 155 frt 55 kr.  
216. Istvánfy Béla, Szemlak, 154 frt 89 kr.  
217. Hunyady János, Szt.-Márton, 154 frt 80 kr, mint lelkész, kétszer. számítva.  
218. Bekker Antal, M.-Bodzás, 154 frt 48 kr.  
219. Adler Lipót, Ó-Pécska, 154 frt 10 kr.  
220. Kövér Viktor, Szemlak, 154 frt 5 kr.  
221. Csukay Sándor, Pécska, 153 frt 98 kr. saját adója 28 frt 84 kr. többi vejéé.  
222. Katona József, M.-Pécska, 153 frt 78 kr.  
223. Valdner Ignác, Sikula, 153 frt 38 kr.  
224. Reizner Ignác, Gyula-Varsánd, 153 frt 25 krajczár.  
225. Mahler Antal, Ó-Pécska, 152 frt 36 kr.  
226. Mihucz Avram, Sikló, 151 frt 95 kr.  
227. Filimon Miklós, Ó-Pécska, 151 forint 65 kr., mint ügyvéd kétszeresen számítva.  
228. Násch Illés, Agris, 151 frt 60 kr.  
229. Katona Mihály, M.-Pécska, 151 57 kr.  
230. Scheffer Ádám, Szemlak, 149 frt 84 kr.  
231. Dániel Lajos, Drautz, 149 frt 73 kr.  
232. Kintzig Ferencz, Uj-Szent-Anna, 149 forint 54 kr.  
233. Scheinberger Salamon, M.-Pécska, 148 frt 71 krajczár.  
234. Kovács Pál, M.-Pécska, 148 frt 43 kr.  
235. Vittmann Ferencz, Uj-Panát, 148 frt 25 kr.  
236. Vittmann Mihály, Uj-Panát, 148 frt 24 kr.  
237. Tamasdán Mihaila Ó-Pécska, 147 frt 19 kr.  
238. Zuba Vaszelia, Kurtics, 146 frt 57 kr.  
239. Bongyis Vaszelia, Kurtics, 145 frt 56 kr.  
240. Steinitzer József, M.-Világos, 145 frt 46 kr.  
241. Rohács Márton, M.-Pécska, 144 frt 25 kr.  
242. Ackermann István, Uj-Szent-Anna, 144 frt 14 kr.  
243. Vadányi János, Szemlak, 143 frt 80 kr.  
244. Gyarmathy Gyula, Uj-Szent-Anna, 143 frt 80 kr.  
245. Jegesi Károly, Pankota, 143 frt 56 kr., mint ügyvéd kétszer. számítva.  
246. Drágán Szimeon, Ólaka, 143 frt 15 kr.  
247. Moldován Juon, Pécska, 142 frt 6 kr., mint lelkész kétszeresen számítva.  
248. Schneider János, Elek, 141 frt 72 kr.  
249. Silling György, Szemlak, 141 frt 15 kr.  
250. Szilbereisz Simon, Uj-Szent-Anna, 141 frt 11 krajczár.  
251. Id. Dániel Antal, K.-Ménés, 140 frt 85 kr.  
252. Tót István, Pécska, 140 frt 79 kr.  
253. Mándl Károly, Uj-Szent-Anna, 140 forint 39 krajczár.  
254. Jánasky Imre, Ó-Szent-Anna, 139 frt 12 kr.  
255. Antoneszku István, Mácsa, 138 frt 97 kr.  
256. Zöldesán Petru, Sikló, 138 frt 72 kr., mint lelkész kétszer. számítva.  
257. Háj András, Szemlak, 138 frt 13 kr.  
258. Keller József, Székudvar, 137 frt 54 kr, mint okleveles gazdatiszt kétszer. számítva.  
259. Weisz Rudolf, Gyorok, 137 frt 26 kr.  
260. Novitzky Mihály, M.-Világos, 137 forint 25 krajczár.  
261. Popa Mihály, Ólaka, 136 frt 99 kr.  
262. Fülöp Salamon, Elek, 136 frt 74 kr.  
263. Lilienberg József, Pankota, 136 frt 14 kr.  
264. Bartolf Mihály, Szemlak, 135 frt 61 kr.  
265. Jankó Mihály, sziondai p., 135 frt 49 kr.  
266. Györi István, M.-Pécska, 135 frt 47 kr.  
267. Hajas Mátyás, M.-Pécska, 134 frt 88 kr.

nagy viztartó kupjának kiépítésére elég téglánk lesz, hanem azokat az őrluk alakítására is fordí- hatjuk, van sok cseréptégladarab is.

Találtunk több érmet is, többnyire a XVI. század végéből, de két igen érdekes is, egyik: török felirással (igen apró ezüst) a másikat pedig Arpadkint az ismert „Monet. regio pro Slavonia” felirattal.

Találtunk számos házi szükségre szolgáló szer- számot és eszközt vasból, kapák, csákány-, ásó- da- rabokat, ollót, kést, villát stb. Mindezek rozsdás állapotban ástak ki, és mivel alig különböznek alakukkal a ma használtaktól, régiségök nagy nem lehet.

Találtunk cserépdarabokat nagy mennyiség- ben, ezek különféle edények maradványai és van- nak azok közt olyanok is, melyek tetszős alakuk- kal igen jó izlést árulnak el. Ide tartoznak főké- pen a már említett kályhafűk maradványok, főké- pen ezek csomósak, de fájdalom, mindnyája csak is töredék. Ide sorozok némely velencei üvegm- aradványokat is, többnyire fogantyú, egy pohárkál, mindnyája szivárvány színnel játszó.

Feltűnő, hogy eddig alig ásatott ki fegyver- neműha csak ide egy-két kópia-hegy (Pickenspitze) pár patkó-darabot és sarkantyút sorozni nem akarunk, ellenben a mindenféle nagyságú ágyu- gyók, gránátok és bomba-darabok száma igen nagy. Talán még előkerülnek fegyverdarabok a külvár nyugati részén, melyre a katona lak- tanya nézett.

Találtunk különféle csontot, ezek közt eddig 9 ember vázat, az egyiket az északi külvár fala mellett, négyet a bástyában és négyet a bástya és a főkapu közt, ezek nem voltak rendezes eltemet- ve, hanem beásva, mint a tusában elestek, egyiké- nél volt a szintén egészen emállott patron-táskája és annak 36 puskagolyóból álló foglalatja.

Vége találtunk jul. 28-án kis márvány dar- abot négy betűvel, ez alkalmasint a koronaőrök táblájának utolsó darabja, elég mélyen volt elásva a felső udvaron a főkapu mellett.



